

MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
BESCHERMING ALS MONUMENT, STADS- OF DORPSGEZICHT

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING EN RUIMTELIJKE ORDENING,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001 en 21 november 2003;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 oktober 2004;

Gelet op het ministerieel besluit van 30 april 2004 houdende ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 13 januari 2005,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001 en 21 november 2003:

1° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Het boerenarbeidershuis, gelegen te
Lo-Reninge (Pollinkhove), Burgweg 17;

bekend ten kadaster:

Lo-Reninge, 2e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 590E(DEEL).

De historische, in casu ook architectuurhistorische waarde wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een bakstenen boerenarbeidershuis, met 19de-eeuws uitzicht, doch waarvan de interne structuur (onder meer de balksleutels en sporen van korbelen) mogelijk wijst op een oudere, 17de-eeuwse constructie in stijl- en regelwerk.

- Als zijnde een boerenarbeidershuis - dat zeker vanaf 1858 de woonst van een wagenmaker, één van de typische beroepen binnen een kleine dorpsgemeenschap was. Het uitzicht van het huis getuigt van de traditionele manier van bouwen, typisch voor de streek die doorleeft in de 19de eeuw. Het traditionele vakmanschap komt vooral tot uiting in de gaaf bewaarde kozijnconstructies, onder meer bolkozijnen met schuiframen of diefijzers. Het baksteenmetselwerk is eenvoudig doch verzorgd cf. de doorgetrokken afzaat in de erfgevel. De meer gesloten achtergevel - niet toevallig op het noorden gericht - is witgekalkt.
- Als zijnde een boerenarbeidershuis met gaaf bewaarde interieurindeling en -elementen cf. onder meer de samengestelde balkenzoldering met moerbalken, balksleutels en sporen van korbelen (mogelijk 17de-eeuws), het bewaarde binnenschrijnwerk en de kelderluiken, de bewaarde inrichting van de eerste kamer met bakoven.

de **sociaal-culturele waarde** wordt als volgt omschreven:

- Het boerenarbeidershuis en de kapel vormen een erg beeldbepalend gegeven bij het binnenrijden van de dorpskom. Deze beeldbepalendheid resulteert onder meer uit de haakse inplanting van het huis op de straat (bijna ter hoogte van het kruispunt met de Vaartstraat), en het volumespel tussen het bakstenen huisvolume onder pannen zadeldak en de kleine witgeschilderde kapel onder leien tentdak. Het eerder langgestrekte huisvolume wordt sterk geritmeerd door de muuropeningen met het bewaarde houtwerk en de opkamertraveeën.

2° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische, sociaal-culturele en volkskundige waarde:

- als monument:

De kapel, gelegen te

Lo-Reninge (Pollinkhove), rechts van Burgweg 17;

bekend ten kadaster:

Lo-Reninge, 2e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 586B.

De **historische, in casu ook architectuurhistorische waarde** wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een wegkapel die in de jaren 1950 herbouwd werd toen de kapel op de kruising van de Burgweg en de Vaartsrtaat diende gesloopt te worden voor een wegverbreding. Deze vrij late (herop)bouw van een kapel gebeurde met zin voor verzorgd materiaalgebruik, architecturaal detail en afwerking, cf. de witgeschilderde bakstenen pilastergevel, de uitgewerkte deuromlijsting en het leien tentdak.

De **sociaal-culturele waarde** wordt als volgt omschreven:

- Dit type wegkapellen behoort tot het kwetsbare kleine culturele en historische erfgoed, het is een tastbare getuige van een christelijke devotie en geloofsovertuiging en aldus verbonden met een cultuurhistorische traditie.
- Het boerenarbeidershuis en de kapel vormen een erg beeldbepalend gegeven bij het binnenrijden van de dorpskom. Deze beeldbepalendheid resulteert onder meer uit het volumespel tussen het bakstenen huisvolume onder pannen zadeldak en de kleine witgeschilderde kapel onder leien tentdak.

De **volkskundige waarde** wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een wegkapel die in de jaren 1950 herbouwd werd toen de kapel op de kruising van de Burgweg en de Vaartsrtaat diende gesloopt te worden voor een wegverbreding. Deze vrij late heropbouw van een kapel getuigt van het voortlevend belang dat gehecht werd aan een christelijke devotie. Deze bekommernis werd mede gedragen door het toenmalig gemeentebestuur van Pollinkhove die hier als bouwheer optrad, dit verklaart wellicht mede het vrij grote en het verzorgde karakter van de kapel.

3° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische waarde:
- als monument:

De omwalde opperhofs-site met omwalling, boogbrug en poortdoorgang, boerenhuis, stalling en bakhuis, de stal- en schuurvleugel op het neerhof van de hoeve, gelegen te Lo-Reninge (Pollinkhove), Burgweg 18; bekend ten kadaster: Lo-Reninge, 2e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 580E(DEEL).

De historische, in casu ook architectuurhistorische waarde wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een hoevesite met een gaaf bewaarde structuur van omwald opperhof met huis en kleine nutsgebouwen, en een niet omwald neerhof met stal- en schuurvleugel. Deze structuur is typisch voor de streek cf. aanduiding van een aantal sites op de Ferrariskaart (1770-1778) en meerdere bewaarde sites zowel in Lo als in Pollinkhove.
- Als zijnde een hoeve met een interessante opperhofs-site cf. de omwalling toegankelijk via een dubbele boogbrug met poortdoorgang, het verzorgde boerenhuis en de kleine nutsgebouwen (de lage stalling en het bakhuis). De inplanting van het bakhuis van het eenledige type op enige afstand van het boerenhuis vormt een typische maatregel i.v.m. brandveiligheid.
- De opperhofs-site wordt gemarkeerd door een boerenhuis uit het begin van de 19de eeuw, gekenmerkt door een erg verzorgd metselwerk (cf. onder meer de doorgetrokken waterlijsten en de geprofileerde kroonlijst) en het bewaarde houtwerk. De dubbelhuisindeling met rechts een opkamer onder doorlopende nok is typisch voor de boerenhuizen uit de 18de eeuw en het begin van de 19de eeuw. Tevens bewaart het boerenhuis een verzorgd interieur.
- Het neerhof wordt gemarkeerd door de stal- en schuurvleugel met een L-vormige opstelling die teruggaat op het primitief percelenplan van ca. 1835. Deze vleugel bewaart -evenals de kleine stalling op het opperhof - de beschilderde staldeuren en schuurpoort.

4° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische, sociaal-culturele en volkskundige waarde:

- als monument:

De wegkapel en de lindebomen, gelegen te Lo-Reninge (Pollinkhove), Burgweg + 56; bekend ten kadaster: Lo-Reninge, 2e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 436B, 439K(DEEL).

De historische, in casu ook architectuurhistorische waarde wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een wegkapel uit het begin van de 20ste eeuw, met een verzorgd bakstenen parement van gele baksteen, verlevendigd door middel van details in rode baksteen, de straatgevel is erg verzorgd uitgewerkt met een markerende geprofileerde spitsboognis.
- Als zijnde een kapel uit het begin van de 20ste eeuw met een bewaarde indeling met bidruimte en altaar, afgescheiden door wit- en blauwbeschilderde deuren met spijlen.

De sociaal-culturele waarde wordt als volgt omschreven:

- Dit type wegkapellen behoort tot het kwetsbare kleine culturele en historische erfgoed, het is een tastbare getuige van een christelijke devotie en geloofsovertuiging en aldus verbonden met een cultuurhistorische traditie.

De volkskundige waarde wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een kapel die ca. 1908 opgericht werd door de familie Cornette en toegewijd is aan Onze-Lieve-Vrouw Troost in Nood, daar deze kapel niet teruggaat op een voorgaande getuigt dit van een voortlevende volksdevotie tot Maria aan het begin van de 20ste eeuw. Tevens vormt deze kapel een goede getuigenis van de gewoonte om bij een kapel één of meerdere lindebomen te planten.
- De bouw van dit type kapelletjes met Mariadevotie bij een erftoegang is typisch voor de tweede helft van de 19de eeuw en het begin van de 20ste eeuw: pas in 1854 werd door paus Pius IX het dogma van de Onbevleete Ontvangenis afgekondigd. De verering van Maria van Lourdes gaat eveneens terug op de jaren 1850.

5° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische, sociaal-culturele en volkskundige waarde:

- als monument:

De Machuutskapel, gelegen te

Lo-Reninge (Pollinkhove), op de hoek van de Lindestraat en de Burgweg (+58); bekend ten kadaster:

Lo-Reninge, 2e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 139/02.

De historische, in casu ook architectuurhistorische waarde wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een kapel met een uitzonderlijke devotie van de H. Machuut (onder meer aanbeden tegen kinderziektes). De geschiedenis van de afbraak van de kapel tijdens de Franse periode en de (weder)opbouw aan het begin van de 20ste eeuw biedt een interessant perspectief op 200 jaar wisselende omgang met religieus erfgoed.
- Als zijnde een wegkapel uit het begin van de 20ste eeuw, met een belangrijke (herop)bouwfase aan het begin van de jaren 1930. De kapel bewaart de typische indeling van bidruimte en altaar, afgescheiden door witbeschilderde deuren met spijlen.
- Als zijnde een kapel uit het begin van de 20ste eeuw - met een belangrijke (herop)bouwfase aan het begin van de jaren 1930 - opgetrokken in verzorgd metselwerk cf. onder meer de straatgevel als tuitgevel afgewerkt met vlechtingen en kruisbekroning.
- Als zijnde een kapel teruggaande op een oudere religieuze site reeds gekend in de 12de eeuw. De kapel vormt aldus een materiële getuige van een eeuwenoude lokale volksdevotie en is historisch van groot belang voor het dorp Pollinkhove.

De sociaal-culturele waarde wordt als volgt omschreven:

- Dit type wegkapellen behoort tot het kwetsbare kleine culturele en historische erfgoed, het is een tastbare getuige van een christelijke devotie en geloofsovertuiging en aldus verbonden met een cultuurhistorische traditie.

De volkskundige waarde wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een cultusplaats voor Sint-Machuut, een vrij uitzonderlijke verering die teruggaat op een traditie van voor de Franse revolutie, deze kapel verwijst meer bepaald naar het gebruik om voor elke kwaal een specifieke heilige (in casu kinderziektes) aan te roepen.
- De geschiedenis van de afbraak tijdens de Franse periode en de heropbouw aan het begin van de 20ste eeuw getuigt van een doorlevende volksdevotie voor de H. Machuut.

6° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische waarde:

- als monument:

Het boerenarbeidershuis met geïncorporeerde stalling, gelegen te Lo-Reninge (Pollinkhove), Burgweg +29 (nabij de Doelweg);

bekend ten kadaster:

Lo-Reninge, 2e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 114G(DEEL).

De historische, in casu ook architectuurhistorische waarde wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een representatief voorbeeld van een klein boerenarbeidershuis met geïncorporeerde stalling uit de 19de eeuw, gelegen in de dorpskern van Pollinkhove.
- Als zijnde een 19de-eeuws boerenarbeidershuis met typische indeling van huis met opkamer en geïncorporeerde stalling aan de achterzijde. Deze indeling is ook afleesbaar aan de hand van de bewaarde interieurindeling en de bewaarde schouwen. Ook de balkenlagen, de trap en de kapconstructie zijn gaaf bewaard.
- Als zijnde een pand met een boeiende bouwgeschiedenis: het rechter gedeelte van het huis gaat minimaal terug tot ca. 1835, het gedeelte links dateert van ca. 1870. Toch vormt het volume een eenheid, onder meer door een zelfde materiaalgebruik en het verderzetten van de streekgebonden traditie van het verzorgde baksteenmetselwerk en de kozijnconstructies in de 19de eeuw. Het metselwerk van het oudste gedeelte onderscheidt zich door erg verzorgde strekken (koud geplaatst).
- Het boerenarbeidershuis bewaart aan de achterzijde de brede stoep van bakstenen op hun kant, deze diende onder meer als afwateringssysteem van de licht gebogen dakoverstek.

7° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische waarde:

- als monument:

Het boerenhuis en de stalling van de hoeve zogenaamd " 't Lindenhof", gelegen te

Lo-Reninge (Pollinkhove), Lindesteenweg 10;

bekend ten kadaster:

Lo-Reninge, 2e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 854E(DEEL).

De historische, in casu ook architectuurhistorische waarde wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een hoeve met een gaaf bewaard 18de-eeuws boerenhuis en een 19de-eeuwse stalling. De oorspronkelijk U-vormige opstelling van de losse bestanddelen onder zadeldaken met het boerenhuis ten noorden van het erf, de stalling ten oosten en de afgebroken dwarsschuur ten westen is typisch voor de hoevebouw in de voormalige kasselrij Veurne, en bij uitbreiding voor het westelijke en middendeel van West-Vlaanderen.
- Het boerenhuis - muurankers geven het bouwjaar 1785 en de initialen van de bouwheer weer - vormt een representatief voorbeeld van de hoevebouw uit de tweede helft van de 18de eeuw in de voormalige kasselrij Veurne: het boerenhuis is volledig in baksteen opgetrokken (dit in tegenstelling tot de schuur), de ruime opkamer is gevat onder een doorlopend zadeldak. Het boerenhuis in casu is opgetrokken in een erg verzorgde baksteenbouw (de doorgetrokken kordonlijsten en de geriemde omlijstingen van de muuropeningen) en wordt tevens gemarkeerd door de erg verzorgde kozijnconstructies.
- Het boerenhuis bewaart tevens in hoge mate zijn oorspronkelijke interieurindeling en -aankleding, elke kamer bewaart zijn oorspronkelijke schouw, onder meer de schouwen in Lodewijk XVI-stijl in de opkamers. Ook de oorspronkelijke samengestelde balkenlagen, de kapconstructie en deels de bevloering zijn gaaf bewaard.

- De stalling is ten oosten van het erf ingeplant, de nok is haaks op het boerenhuis gericht. Deze opstelling is typisch voor de hoevebouw in de voormalige kasselrij Veurne, en bij uitbreiding voor het westelijke en middendeel van West-Vlaanderen. De eenvoudige baksteenbouw met getoogde muuropeningen en het uilengat is typisch voor de 19de eeuw.

8° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische waarde:

- als monument:

Het boerenarbeidershuis langs de Lovaart, gelegen te

Lo-Reninge (Pollinkhove), Lobrug 2;

bekend ten kadaster:

Lo-Reninge, 2e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 17E(DEEL).

De historische, in casu ook architectuurhistorische waarde wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een boerenarbeidershuis daterend uit de eerste helft van de 19de eeuw. Door de beeldbepalende, lagere ligging aan de Lovaart is er sprake van een dijkwoning.
- Als zijnde oorspronkelijk een bakstenen tweewoonst met een geïncorporeerde stalling, een woningtype dat typisch was voor het platteland. Kenmerkend voor de bakstenen tweewoonst - in tegenstelling tot die in vakwerkbouw - is dat de schouwen zich bevinden tegen de uiterste zijgevels. Het volume in casu onder pannen zadeldak wordt dan ook gekenmerkt door twee schoorstenen.
- Als zijnde een boerenarbeidershuis uit de eerste helft van de 19de eeuw opgetrokken in (witgeschilderde) baksteenbouw en gekenmerkt door een erg verzorgd houtwerk.
- Als zijnde een pand met de gaaf bewaarde interieurindeling en -aankleding van een tweewoonst: de structuur van twee kleine huisjes met een schouw tegen de uiterste bakstenen zijgevels is nog erg goed afleesbaar. Het linker huisje bewaart een eenvoudige brede schouw met bordenplank. De interieuraankleding van het rechter huisje is erg gaaf bewaard: onder meer bewaarde schorrenvloer, samengestelde balkenlagen, brede schouw met Vlaamse tegeltjes en bordenplank. De deurtjes en de deurposten naar de achterkamers zijn erg mooi uitgewerkt.
- Voor het huis is de stoep van bakstenen op hun kant bewaard, deze diende onder meer als afwateringssysteem van de licht gebogen dakoverstek.

9° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

De voormalige pastorie met nutsgebouw, gelegen te

Lo-Reninge (Pollinkhove), Pollinkhovestraat 3;

bekend ten kadaster:

Lo-Reninge, 2e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 4F(DEEL).

De historische, in casu ook architectuurhistorische waarde wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een belangrijk historisch gebouw, met name de voormalige pastorie in de dorpskern van Pollinkhove, met een interessante bouwgeschiedenis: het hoofdvolume aan de straat dateert uit het begin van de 19de eeuw, de haakse opkamer is 17de-eeuws. Deze bouwgeschiedenis is representatief voor een algemene evolutie in de pastoriebouw, bewerkstelligd door een Oostenrijkse wet van 1769 en het concordaat van 1801, waarbij respectievelijk een betere huisvesting voor de pastoors aan de tiendenheffers wordt opgelegd en het beheer van pastorieën onder burgerlijk gezag komt.

- Zowel het gegeven van de pastorie als een omwalde site bij de kerk (deze omwalling verdween in de loop van de 20ste eeuw) als de typologie (voorbouw) van het dubbelhuis met vijf traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak is typisch voor de pastoriebouw in de voormalige Kasselrij Veurne.
- De voormalige pastorie is als geheel representatief voor de streekgebonden traditie van het verzorgde baksteenmetselwerk. Bij de 17de eeuwse opkamer getuigen hiervan vooral de geprofileerde vensternissen en de kroonlijst. Bij het hoofdvolume uit het begin van de 19de eeuw wordt vooral de lijstgevel aan de straatzijde gekenmerkt door het verzorgde baksteenmetselwerk cf. de geprofileerde kroonlijst.
- Het hoofdvolume bewaart de typische interieurindeling van een 19de-eeuws burgerhuis, meer bepaald van een pastorie. De interieurindeling en -elementen zoals stucwerk van de schouwboezems en de kooflijsten zijn bewaard. De houten schouwmantel in de kamer rechts vooraan met het IHS-motief en het motief van harten met de passiewerktuigen verwijst naar de historische functie van dit gebouw als pastorie. Het interieur van de 17de-eeuwse opkamer bewaart interessante elementen zoals het stucwerk en de kapconstructie.
- De aanpalende lage nutsgebouwen gaan in kern terug op minimaal ca. 1835 cf. het primitief percelenplan. Het zijn erg verzorgde nutsgebouwen met een uitgewerkte rondboogarcade.

De sociaal-culturele waarde wordt als volgt omschreven:

- De ligging van de voormalige pastoriesite recht tegenover de kerk is historisch bepaald. De vroegere functie - van groot belang voor het dorpsleven - is dan ook heel herkenbaar. Ook het gegeven van de omwalling van de pastoriesite - reeds aangegeven op de Ferrariskaart van 1770-1778 en in verschillende fasen gedempt in de loop van de 20ste eeuw - gaf duidelijk het belang en de functie van het gebouw aan.

10° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Het voormalige woonhuis van de hoofdonderwijzer met de flankerende nutsgebouwen van de voormalige gemeenteschool, gelegen te

Lo-Reninge (Pollinkhove), Pollinkhovestraat 39;

bekend ten kadaster:

Lo-Reninge, 2e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 113C2 (DEEL), 113Z (DEEL).

De historische, in casu ook architectuurhistorische waarde wordt als volgt omschreven:

- Het voormalige woonhuis van de hoofdonderwijzer vormt een tastbare getuige van een belangrijke stap in de onderwijsgeschiedenis van België, toen bij de schoolwet van 1842 de gemeenten verplicht werden een school te bouwen of te onderhouden.
- Als vormend een imposant neoclassicistisch, symmetrisch opgevat geheel, met aan de straat het woonhuis van het schoolhoofd geflankeerd door twee lagere nutsgebouwen. Het woonhuis ontleent zijn statigheid aan de neoclassicistische bepleistering uitgewerkt met hoekpilasters en het centrale rondboogportaal. Daarnaast wordt de voormalige functie als gemeenteschool aangegeven d.m.v. arduinen casementen met opschrift.
- Als zijnde een voormalig schoolgebouw dat typologisch en stilistisch aansluit bij de ontwerpen van provinciaal architect P. Buyck (1805-1877).

De sociaal-culturele waarde wordt als volgt omschreven:

- Als vormend een getuigenis van de onderwijsgeschiedenis van België: de schoolwet van 1842 kent in de jaren 1860 een belangrijke impact in het landelijke Pollinkhove met de oprichting van een gemeenteschool.

- De statige gemeenteschool werd ingeplant aan het einde van de dorpskom. Ze markeert in hoge mate de aaneengesloten en eerder bescheiden bebouwing van de Pollinkhovestraat.

11° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische, sociaal-culturele en volkskundige waarde:

- als monument:

De bakstenen erfpijlers, de kasseistrook, de lindebomen en de kapel van de hoeve, gelegen te

Lo-Reninge (Pollinkhove), Pollinkhovestraat 42;

bekend ten kadaster:

Lo-Reninge, 2e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 149D, 153N(DEEL).

De historische, in casu ook architectuurhistorische waarde wordt als volgt omschreven:

- Als vormend een representatief voorbeeld van een 19de-eeuwse erftoegang met verzorgde bakstenen hekpilasters, geflankeerd door lindebomen en links een kapel.
- Het eenvoudige kapelvolumen is ca. 1864 of 1872 opgetrokken in een sobere, maar verzorgde architectuur cf. de cementering met schijvoegen, het aandak met kruisbekroning en de korfboogpoort tussen lisenen. Mogelijk zijn de volwassen lindebomen ongeveer even oud als de kapel.

De sociaal-culturele waarde wordt als volgt omschreven:

- Dit type wegkapellen behoort tot het kwetsbare kleine culturele en historische erfgoed, het is een tastbare getuige van een christelijke devotie en geloofsovertuiging en aldus verbonden met een cultuurhistorische traditie. Lindebomen vormen een typische aanplanting bij een kapel.
- De erfpijlers, de lindebomen en de kapel markeren op een beeldbepalende manier het einde van de dorpskom. Tegelijkertijd duidt deze verzorgde erftoegang aan dat hier het landelijk gebied begint.

De volkskundige waarde wordt als volgt omschreven:

- Als vormend een goede getuigenis van de gewoonte om in de 19de eeuw bij de erftoegang een kapel te bouwen en één of meerdere lindebomen te planten.
- De bouw van dit type kapelletjes met Mariadevotie bij een erftoegang is typisch voor de tweede helft van de 19de eeuw en het begin van de 20ste eeuw: pas in 1854 werd door paus Pius IX het dogma van de Onbevleete Ontvangenis afgekondigd. De verering van Maria van Lourdes gaat eveneens terug op de jaren 1850.

12° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische waarde:

- als monument:

Het boerenhuis van de hoeve, gelegen te

Lo-Reninge (Pollinkhove), Tommestraat 34;

bekend ten kadaster:

Lo-Reninge, 2e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 635E(DEEL).

De historische, in casu ook de architectuurhistorische waarde wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een indrukwekkend boerenhuis, als volume minimaal teruggaand op het einde van de 17de eeuw of het begin van de 18de eeuw. De kelder met afgeschuinde kruisribgewelven en een groot baksteenformaat vormt duidelijk een nog oudere, minimaal 17de-eeuwse kern.

- Als zijnde het boerenhuis van een hoeve die tijdens het Ancien Régime van groot belang was te Pollinkhove. Dit blijkt niet enkel uit het imposante, erg ruime en hoog opgetrokken huisvolume dat minimaal teruggaat op het einde van de 17de eeuw of het begin van de 18de eeuw. De oudere en erg ruime tweeledige kelder met kruisribgewelven op centrale pijler - de enige bekende kelder in Lo-Reninge die op deze manier overwelfd is - duidt ook het belang van de site aan.
- Als zijnde een boerenhuis dat als volume minimaal teruggaat tot het einde van de 17de eeuw of het begin van de 18de eeuw. Oorspronkelijk was het huis erg statig opgevat als een ruim dubbelhuis met aan beide zijden van de deur een ruime opkamer van twee traveeën. Deze erg uitzonderlijke structuur - typisch voor sites van kasteelhoeves in de voormalige kasselrij Veurne-Ambacht - is op heden nog duidelijk leesbaar in de achtergevel. Het huis is opgetrokken in een erg verzorgd baksteenmetselwerk cf. onder meer de vensteropeningen van de opkamers uitgewerkt op afzaat met een geprofileerde druiplijst, en onder koud geplaatste strekken. Het nog bewaarde houtwerk van de linker opkamer is erg verzorgd, het gaat met name om erg hoge kozijnconstructies met schuiframen en kleine roedeverdeling (voorzijde) en luiken.
- Als zijnde een imposant boerenhuis met een gaaf bewaarde interieurindeling en -aankleding. Het betreft onder meer de 18de-eeuwse trap, de bevloering en de kapconstructie. De opkamer links van de centrale gang wordt gekenmerkt door een erg verzorgd laat 18de-eeuws interieur met een schouwwand met Lodewijk XV-inslag en een deur met Lodewijk XVI-inslag. De tweeledige kelder met bakstenen ribgewelven op pijlers vormt een oudere kern en is erg gaaf bewaard.
- Als zijnde een boerenhuis met een merkwaardige bouwgeschiedenis: de tweeledige kelder vormt de oudste kern (minimaal 17de eeuw), het eigenlijke volume met twee opkamers is laat 17de-eeuws of vroeg 18de-eeuws. Aan het einde van de 18de eeuw of het begin van de 19de eeuw wordt het volume uitgebreid, met aandacht voor het verzorgde metselwerk en het houtwerk (onder meer binnenluiken).

13° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

De historische gebouwen van de hoeve zogenaamd het "Pollinkhof", met name het toegangshekken, het boerenhuis, de dwarsschuur, de stalling, de ast en het hondenhok, gelegen te

Lo-Reninge (Pollinkhove), Vaartstraat 2;

bekend ten kadaster:

Lo-Reninge, 2e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 95H(DEEL).

De historische in casu ook architectuurhistorische waarde wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een erg belangrijke hoeve binnen de dorpsstructuur van Pollinkhove, ten oosten van de Sint-Bartholomeuskerk, en gelegen in een relatief ongerepte omgeving. Het "Pollinkhof" vormde samen met het verdwenen kasteel het foncier van de heren van Pollinkhove. Het kasteel verdween in de 18de eeuw, wellicht bevond het zich op de opperhofs-site die tot ca. 1876 nog omwijd was. De oorspronkelijke opperhof-/neerhofstructuur blijkt uit de Ferrariskaart (1770-1778) en het primitief percelenplan (ca. 1835), en is ondanks het dempen van de omwalling van het opperhof nog goed afleesbaar op het terrein.
- Als zijnde een erg beeldbepalende hoeve ten oosten van de Sint-Bartholomeuskerk. De hoeve wordt gemarkeerd door losstaande bestanddelen, U-vormig opgesteld rondom het erf. Het boerenhuis, de dwarsschuur en de stalling zijn in kern 18de-eeuwse gebouwen die

gekenmerkt worden door de witgekalkte baksteenbouw en de zadeldaken met Vlaamse pannen, afgeboord door aandaken met geprofileerde kraagstenen en topstukken met bolbekroning. Ook het beschilderde houtwerk is gaaf bewaard. De imposante dwarsschuur bewaart een interessante 18de-eeuwse kapconstructie, een balk draagt het jaartal "1750" in een mooi uitgewerkte cartouche. Een jaarsteen "Anno 1748" is ingewerkt in de erfgevel van de stalling, een onleesbare jaarsteen in een zijgevel van het huis. De tabaksast ten westen van het boerenhuis wordt ca. 1876 gebouwd en getuigt van de diversificatie van de landbouwsector aan het einde van de 19de eeuw. Het toegangshek tussen pilasters en het bakstenen hondenhok zijn erfelementen die de historische hoevesite completeren.

- Als zijnde een hoeve met een gaaf bewaard witgekalkt boerenhuis met een typische indeling met links een opkamer, onder pannen zadeldak bekroond met een dakruiter, het huis bewaart zijn oorspronkelijke kozijnconstructies met luiken.

De sociaal-culturele waarde wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een heel beeldbepalende hoevesite ten oosten van de Sint-Bartholomeuskerk. De beeldbepalendheid resulteert voornamelijk uit het volumespel van de gaaf bewaarde witgekalkte bestanddelen en de ligging in een vrij ongerepte omgeving midden in de dorpskern van Pollinkhove waarbij de relatie hoeve-kerk een belangrijke rol speelt.
- Het "Pollinkhof" is als het voormalige neerhof van het foncier van de heren van Pollinkhove van erg groot belang voor de geschiedenis en het culturele erfgoed van het kleine dorp Pollinkhove.

14° Omwille van het algemeen belang gevormd door de artistieke, historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Het hardstenen gedenkteken voor de slachtoffers van de Eerste en de Tweede Wereldoorlog op het kerkhof van de Sint-Bartholomeuskerk, gelegen te Lo-Reninge (Pollinkhove), Pollinkhovestraat + 1; bekend ten kadaster:

Lo-Reninge, 2e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 2A(DEEL).

De artistieke waarde wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde het meest markante gedenkteken op het kerkhof van Pollinkhove, een oorlogsgedenkteken vormt een typisch gegeven op of in de omgeving van een kerkhof.
- Het oorlogsmonument en zeker de het beeldhouwwerk van de zwaar gewonde sodaat is in de strikte zijn van het woord niet patriottisch, doch geeft uitdrukking aan de gruwel van het slagveld.
- Als zijnde een bronzen oorlogsgedenkteken dat ontworpen werd door de Kortrijkse keramist Alfons Nosedá, dit ontwerp kwam tot stand aan het begin van de bloeiperiode van diens Kortrijkse atelier.

De historische waarde wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde één van de vroege oorlogsgedenktekens in de frontstreek, het monument werd voor 15 november 1919 opgericht door de V.O.S. (Verbond der Vlaamse Oudstrijders). Het beeldhouwwerk geeft een goed beeld van de uitrusting van een Belgische soldaat in de periode 1915-1918.

De sociaal-culturele waarde wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een monument dat getuigt van de oorlogsgruwel van de Eerste Wereldoorlog, het gedenkt de militaire slachtoffers van de Eerste Wereldoorlog afkomstig uit Pollinkhove en heeft alsdusdanig een belangrijke betekenis voor de plaatselijke leefgemeenschap.

15° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische en sociaal-culturele waarde:

- als dorpsgezicht:

De omgeving van de Sint-Bartholomeuskerk met het kerkhof en de hoeve zogenaamd het "Pollinkhof", gelegen te

Lo-Reninge (Pollinkhove), Pollinkhovestraat ; Vaartstraat ; bekend ten kadaster:

Lo-Reninge, 2e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 2A, 92F, 95H, 98E.

De historische, in casu ook architectuurhistorische waarde wordt als volgt omschreven:

- Het "Pollinkhof" is een erg belangrijke hoeve binnen de dorpsstructuur van Pollinkhove, ten oosten van de Sint-Bartholomeuskerk, en gelegen in een relatief ongerepte omgeving. Het "Pollinkhof" vormde samen met het verdwenen kasteel het foncier van de heren van Pollinkhove. Het kasteel verdween in de 18de eeuw, wellicht bevond het zich op de opperhofs-site die tot ca. 1876 nog omwijd was. De oorspronkelijke opperhof-/neerhofstructuur blijkt uit de Ferrariskaart (1770-1778) en het primitief percelenplan (ca. 1835), en is ondanks het dempen van de omwalling van het opperhof nog goed afleesbaar op het terrein.
- Het voormalige foncier van de heren van Pollinkhove heeft een markerende ligging ten oosten van en in de onmiddellijke nabijheid van de Sint-Bartholomeuskerk. De geschiedenis van dit foncier, van de heren van Pollinkhove en van de Sint-Bartholomeuskerk is dan ook erg verweven. De huidige kerk in de dorpskern zou ca. 1554 ontstaan zijn vanuit een kapel van de heren van Pollinkhove. Er is dus een heel sterke complementariteit tussen de kerk (religieuze overheid) en het kasteel van de heren van Pollinkhove (heerlijke overheid).
- De site van het "Pollinkhof" en de Sint-Bartholomeuskerk bepaalt in hoge mate de dorpskern van Pollinkhove, zowel vanaf de Pollinkhovestraat (dorpscontext) als vanaf de Lovaart en de Vaartstraat (ongerepte landelijke context met lage weiden bij de Lovaart).

De volgende constellatie is zowel landschappelijk als bouwkundig van erg groot belang:

- 1) ten oosten het neerhof, een in kern 18de-eeuwse hoeve, met markerend volumespel van de gaaf bewaarde witgekalkte bestanddelen onder pannen zadeldaken, tussen het neerhof en de Lovaart een laag gelegen, natte huisweide met historisch permanent grasland, deze weide is op de Ferrariskaart (1770-1778) reeds aangegeven als moerassige weide,
- 2) tussen de Sint-Bartholomeuskerk en het neerhof, de archeologisch erg belangrijke site van het opperhof met de ca. 1876 gedempte omwalling, hier stond wellicht het kasteel van de heren van Pollinkhove,
- 3) de Sint-Bartholomeuskerk, een bakstenen hallenkerk, aansluitend bij de regionale baksteengotiek met een markerende vieringtoren met vier bakstenen hoektorentjes en dito. spits met hogels. Rond de kerk is het kerkhof bewaard met voornamelijk grafstenen uit de eerste helft van de 20ste eeuw, evenals het gedenkteken voor de militaire en burgerlijke slachtoffers van de Eerste en de Tweede Wereldoorlog.

De sociaal-culturele waarde wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een heel beeldbepalende site met lage weide, neerhof met hoevegebouwen, het voormalige opperhof, de kerk en het kerkhof in het centrum van het kleine dorp Pollinkhove. Deze site tussen de Lovaart en de Pollinkhovestraat, en de verwevenheid tussen het "Pollinkhof" als voormalig foncier van de heren van Pollinkhove en de Sint-Bartholomeuskerk is erg belangrijk voor het culturele erfgoed en de geschiedenis van het kleine dorp Pollinkhove.

16° Omwille van het algemeen belang gevormd door de artistieke en historische waarde:

- als monument:

Het huis met voortuin, gelegen te

Lo-Reninge (Pollinkhove), Vaartstraat 15;

bekend ten kadaster:

Lo-Reninge, 2e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 167B(DEEL).

De artistieke waarde wordt als volgt omschreven:

- De verzorgde aankleding van de beste kamer op de verdieping met stucwerk voor plafonds en schouwboezem met Lodewijk XV-motieven (asymmetrie en schelpmotieven) is uitzonderlijk voor een burgerhuis in het kleine dorp Pollinkhove. Deze aankleding getuigt van het eerder late doordringen (laatste kwart 18de eeuw) en de locale interpretatie van Lodewijk XV-elementen in een perifeer dorp in de voormalige kasselrij Veurne.

De historische, in casu ook architectuurhistorische waarde wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een 18de-eeuws burgerhuis dat alsdusdanig reeds aangeduid is op de Ferrariskaart (1770-1778). De ligging dieperin van het pand - cf. voortuin - markeert de oudste 18de-eeuwse bebouwing van de Vaartstraat. Het pand is alsdusdanig één van de oudst bewaarde panden in de historische dorpskern van Pollinkhove.
- Als zijnde een 18de-eeuws burgerhuis van twee bouwlagen met jaarankers "1781". Zowel uit het voor de 18de eeuw uitzonderlijke gegeven van de twee bouwlagen in het kleine dorp Pollinkhove, de verzorgde baksteenbouw als de bewaarde rijkelijke interieuraankleding - ook op de verdieping - blijkt het belang van dit pand.
- Als zijnde een 18de-eeuws burgerhuis waarvan de interne structuur en de rijkelijke interieurelementen in hoge mate bewaard zijn en een goed beeld geven van de toenmalige aankleding van een dergelijk huis in het kleine dorp Pollinkhove.
- Als zijnde een pand dat representatief is voor de verzorgde streekgebonden baksteenarchitectuur uit de tweede helft van de 18de eeuw cf. de koud geplaatste geprofileerde kroonlijst en bewaarde verdiepte muuropeningen van de verdieping.
- Als zijnde een burgerhuis dat vooral op de verdieping 18de-eeuwse interieurelementen bewaart cf. het verzorgde stucwerk van plafonds en schouwen met Lodewijk XV-motieven. Ook de 18de-eeuwse kapconstructie is gaaf bewaard.

17° Omwille van het algemeen belang gevormd door de artistieke en historische waarde:

- als monument:

Het huis, de voortuin en de berging, gelegen te

Lo-Reninge (Pollinkhove), Vaartstraat 27;

bekend ten kadaster:

Lo-Reninge, 2e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 151D(DEEL).

De artistieke waarde wordt als volgt omschreven:

- De verzorgde aankleding van de beste kamer met stucwerk voor wanden (oorspronkelijk met wandbespanning), plafonds, moerbalken en schouwboezem met Lodewijk XV-motieven (asymmetrie en schelpmotieven) is uitzonderlijk voor een burgerhuis in het kleine dorp Pollinkhove. Deze aankleding getuigt van het eerder late doordringen (ca. 1770) en de locale interpretatie van Lodewijk XV-elementen in een perifeer dorp in de voormalige kasselrij Veurne.

De historische, in casu ook architectuurhistorische waarde wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een 18de-eeuws burgerhuis dat alsdusdanig reeds aangeduid is op de Ferrariskaart (1770-1778). De ligging dieperin van het pand - cf. voortuintje met hekwerk - markeert de oudste 18de-eeuwse bebouwing van de Vaartstraat. Het pand van ca. 1770 - via een inscriptie in de deurtrede - is alsdusdanig één van de oudst bewaarde panden in de historische dorpskom van Pollinkhove.
- Als zijnde een lage dorpswoning met voortuintje die ca. 1770 gebouwd werd cf. inscriptie in de deurtrede. Het toenmalige belang van het pand - of het burgerhuis - binnen het kleine dorp Pollinkhove blijkt uit het verzorgde baksteenmetselwerk en het houtwerk, evenals de gaaf bewaarde en rijkelijke aankleding van het interieur, meer bepaald van de beste kamer.
- Als zijnde een pand dat representatief is voor de verzorgde streekgebonden baksteenarchitectuur van de tweede helft van de 18de eeuw. Hierbij wordt onder meer verwezen naar de uitgewerkte waterlijsten, de koud geplaatste geprofileerde kroonlijst en de dito geriemde omlijstingen van de muuropeningen. Het gaaf bewaarde houtwerk van de kozijnconstructies en de luiken getuigt van een zelfde verzorgde afwerking
- Als zijnde een pand dat met een grotendeels bewaarde interieurindeling en een gaaf bewaarde interieuraankleding. Hierbij wordt onder meer verwezen naar de bewaarde deuren, tegelvloeren en de beste kamer met erg verzorgd stucwerk met Lodewijk XV-motieven.

Art. 2. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel,

27 MEI 2005

Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening,

Dirk VAN MECHELEN